

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIERÄMBETET

Hur kan vi få allt att hänga ihop?

Sofie användarmöte hösten 2022

Länkade data

Vad är internet, öppna data och länkade data?

Hur kan vi bli tydliga med vad vi menar?

Användarna, hur går det för dem?

Varför bör vi arbeta med länkade data?

Hur börjar man?

Vad skulle Riksantikvarieämbetet kunna göra för att stödja?

*Statens Järnvägar, SJ Rb1 1002. Koppling mellan lok och vagn,
Järnvägmuseet, Public Domain*

Vad är problemet?

Konsekvenser

Resursslöseri

Kulturarvet används inte

Framtida potential
tillvaratas inte

Huvudproblem

Landets digitala kulturarv är
fragmenterat

Orsaker

Många aktörer

Saknas styrning/
samordning

Saknas kunskap

Tanken bakom internet

Smarta maskiner eller...?

SOFIE ANVÄNDARMÖTE I KARLSKRONA

Användarmöte

ONS 09 NOV 2022 - TOR 10 NOV 2022

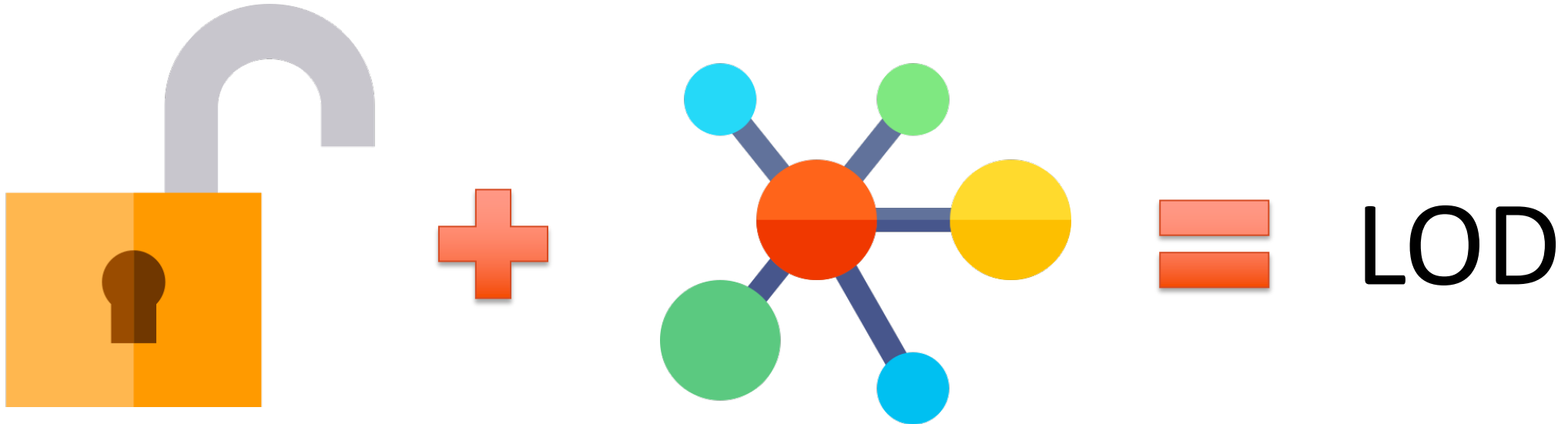
[Blekinge Museum](#)

Upplägget är samma som tidigare år med ett lunch-lunch möte. Årets användarmöte är gratis för alla deltagare. För de som vill delta på middagen tillkommer en avgift på 385 kr /person (bordsvatten ingår, ej alkohol).

Anmälan: Fyll i formuläret senast 26 oktober och ange antal personer som kommer samt om ni ska vara med på middagen. Inkludera även faktureringsadress. Glöm inte att skriva i kommentarsfältet eventuella allergier eller specialkost.

Program:
-

Öppna data, länkad data och öppna länkade data

Men vad är då länkade data?

Kedjor, Galärvarvet, Sjöhistoriska museet, Public Domain

Påståenden om ting

Hittbarhet

Enhetlig informationsmodell

Länka ihop

Titel: "Sol över bergen"

Plats

Person

Datum

Hilding
Mickelsson

"Sol över bergen"

är skapat av

Hilding Mickelsson

subjekt

predikat

objekt

”Sol över bergen”

www.museum.se/558629

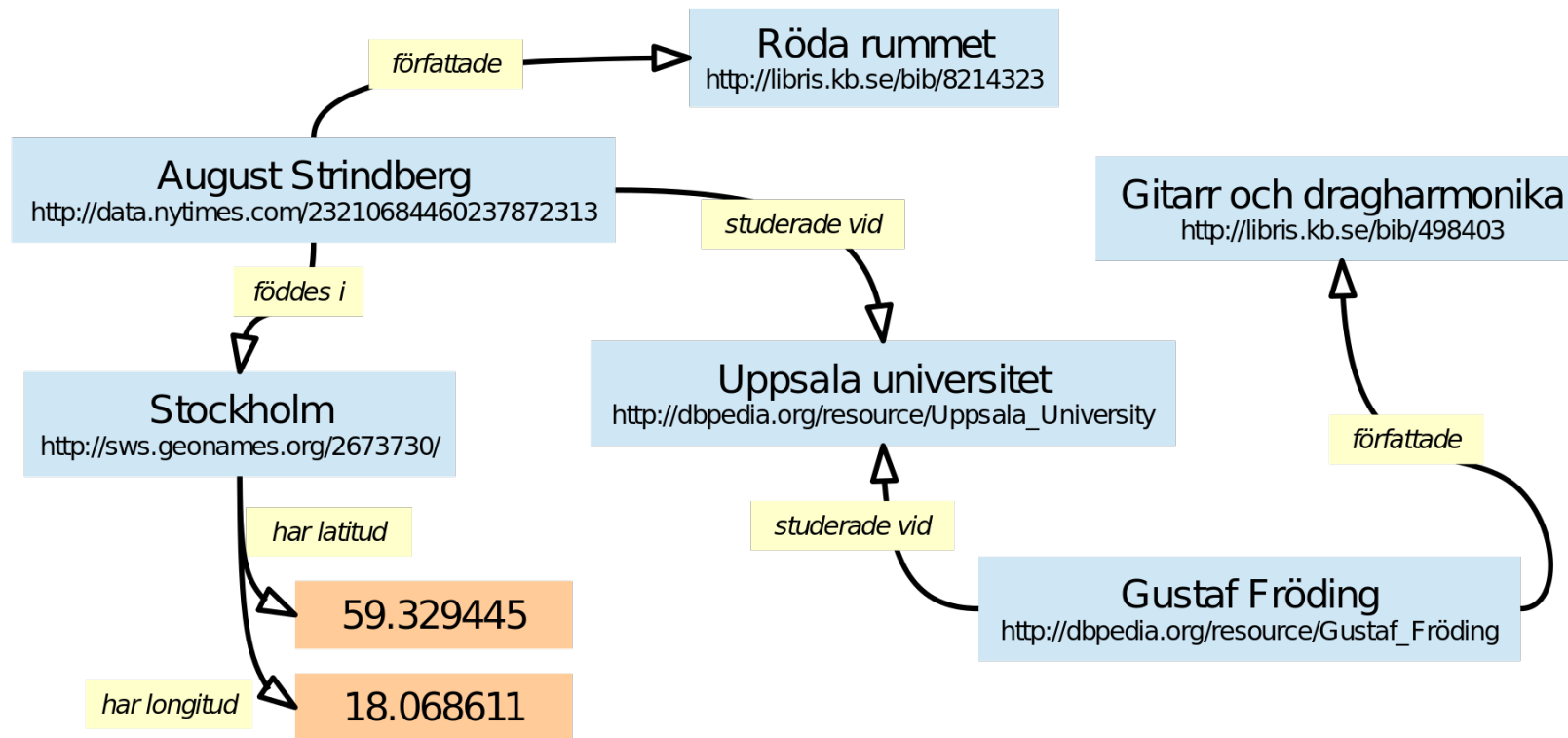

är skapat av

Hilding Mickelsson

dcterms:created

<https://libris.kb.se/katalogisering/1zcfh9ck0frw80k>

https://sv.wikipedia.org/wiki/L%C3%A4nkade_data#/media/Fil:L%C3%A4nkad_data_-_f%C3%B6renklat_exempel.svg

CC BY Peter Krantz

Från enkla till komplexa frågor

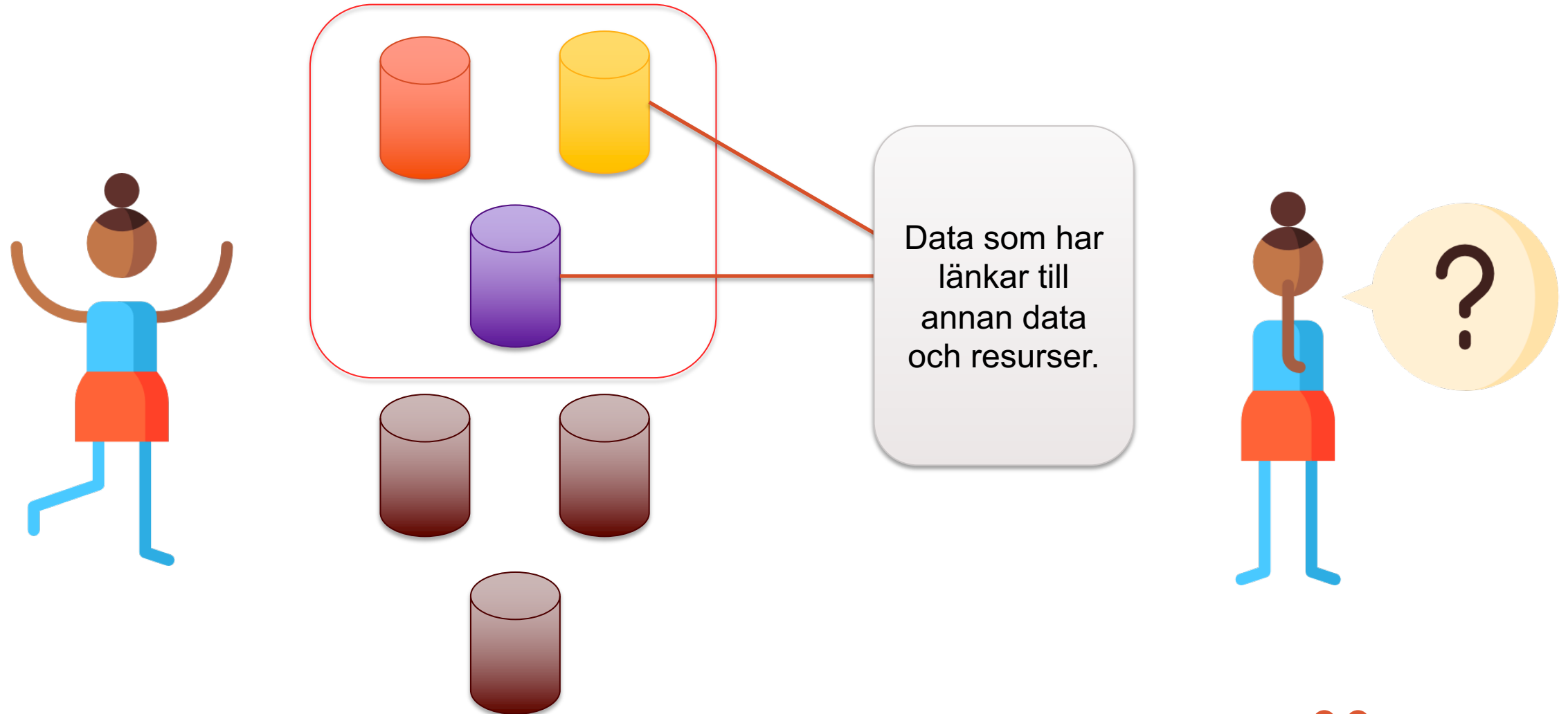
Jag vill få reda på vem som skrev Röda rummet.

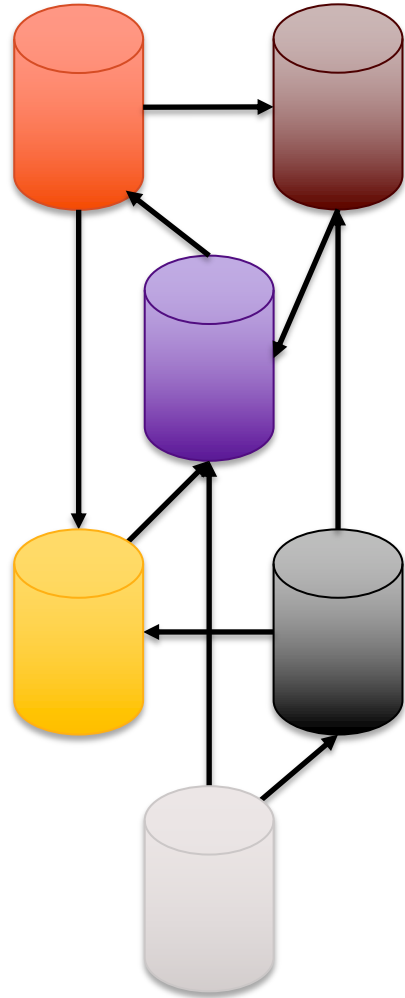

Jag vill se alla brev som skevs till August Strindbergs tre olika fruar samt vilka som var brevskrivarna, deras relation till mottagen av brevet och deras yrken.

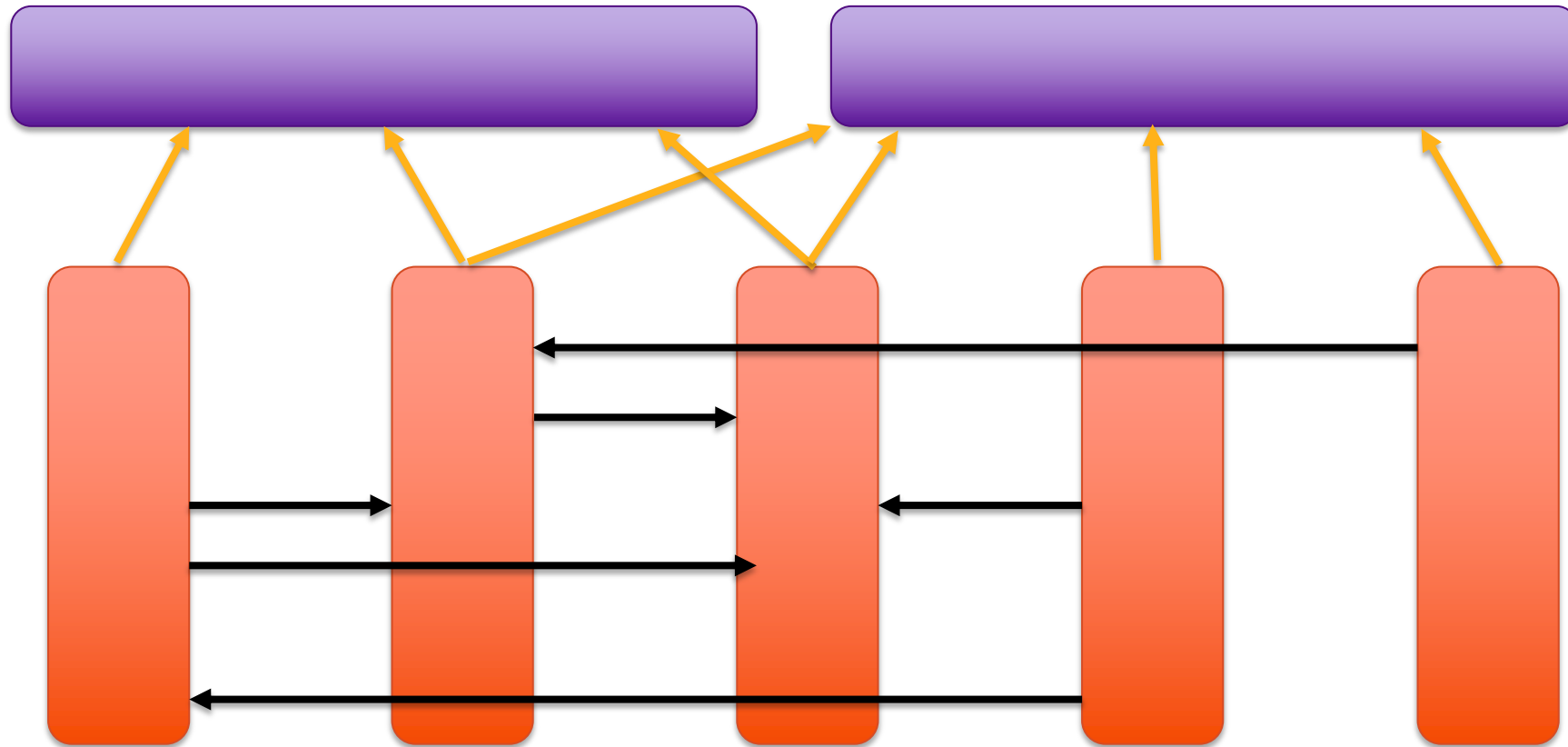

Forskning och djupdykning i data

Länkar på kors och tvärs

Vad menar vi egentligen?

”Sol över bergen”

är skapat av

Hilding Mickelsson

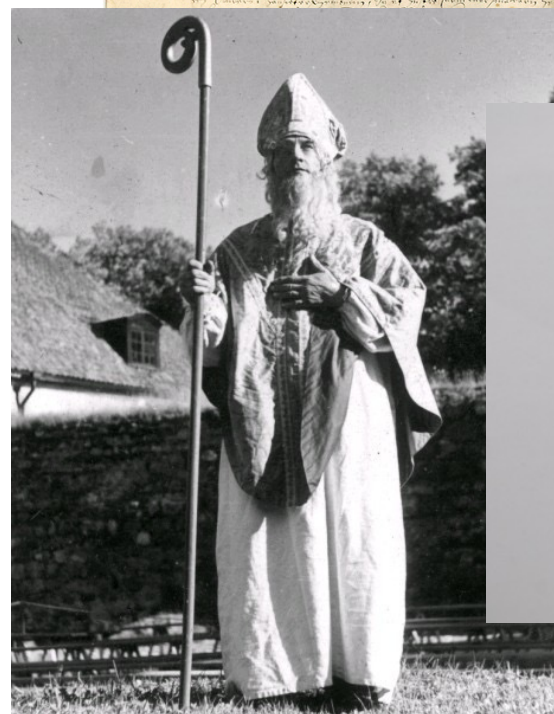
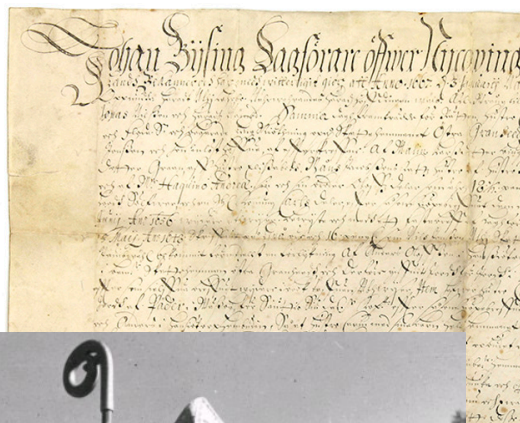
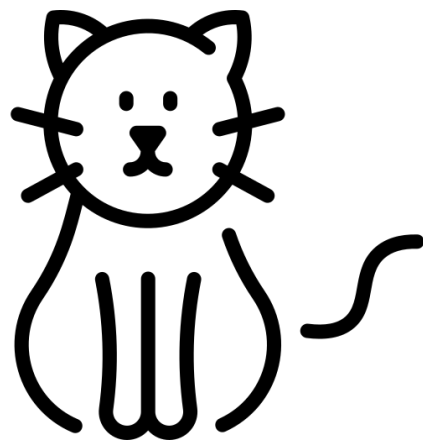
Boll, Riksidrottsmuseet, CC BY

*Svartmålad flätad korg från Sörbystugan i Bälinge socken,
Sörmlands museum, Public Domain*

☐ ABC-123	☐ ABC-böcker	☐ Aj	☐ Alfons Åberg
☐ Äppelhyllan	☐ Arkiv	☐ Arkiv foliant	☐ Arkiv liggfoliant
☐ Astrid Lindgren-hyllan	☐ Bamse	☐ Bilderböcker	☐ Biografier
☐ Blå	☐ Bokstart	☐ Börja läsa	☐ Cramérsamlingen
☐ Deckare	☐ Demens	☐ Engelska UNG	☐ Familjehyllan
☐ Fantastik	☐ Feelgood	☐ Film - Animerat	☐ Film - Barn
☐ Film - Bergman	☐ Film - Dokumentär	☐ Film - Drama	☐ Film - Komedi
☐ Film - Konst	☐ Film - Kortfilm	☐ Film - Musik	☐ Film - Spänning
☐ Film - Ungdom	☐ Filmer	☐ Fjärrlån	☐ Foajé tidskrifter
☐ Foliant	☐ Föräldrahyllan	☐ Gotlandica	☐ Gul
☐ Julböcker	☐ Kombinerat material	☐ Kul att kunna	☐ Kursbok / 7-dagarslån
☐ Länsbiblioteket	☐ Läromedel	☐ Läroverkssamlingen	☐ Läskigt
☐ Lästräning	☐ Lätt engelska	☐ Lättläst	☐ Lättläst ungdomsbok
☐ Lennart Hellsing-hyllan	☐ Liggfoliant	☐ Ljudböcker - Kasset	☐ Ljudböcker - MP3
☐ Ljudböcker barn	☐ Ljudböcker CD	☐ Ljudböcker ung	☐ Ljudböcker vuxen
☐ Magasin	☐ Magasin (p)	☐ Magasin barnbokshistoria	☐ Magasin film
☐ Magasin foliant	☐ Magasin liggfoliant	☐ Magasin Solberga	☐ Magasin talböcker
☐ Manga	☐ Mångspråkshyllan	☐ Minoritetsspråk	☐ Mu Gotlandica
☐ Mu Gotlandica B-exemplar	☐ Mu Gotlandica Uppsats	☐ Mu Gotlandicabox	☐ Mu Gotlandicalåda
☐ Mu Magasin	☐ Mu Magasin Arkiv	☐ Mu Magasin Samling	☐ Mu Magasin Skyddad
☐ Mu Svahnströmska	☐ Museet - Kulturmiljövård	☐ Museet - Visborg	☐ Musik
☐ Närmag.	☐ Nedladdad talbok	☐ Nedladdad talbok Barn	☐ Nedladdad talbok Deckare
☐ Nedladdad talbok Gotlandica	☐ Nedladdad talbok Långserie	☐ Noveller	☐ Novellix
☐ Ny i Sverige	☐ Öppet magasin	☐ Pockethylla	☐ Regnbågshyllan
☐ Rim och ramsor 0-3 år	☐ Röd	☐ Roliga historier	☐ Sagabiblioteket
☐ Sagor	☐ Sällskapsspel	☐ Samlingar 0-3 år	☐ Samtalsböcker
☐ Slukarböcker	☐ Småbarnsböcker	☐ Småtryck	☐ Snabblån
☐ Sonja Åkesson-arkivet	☐ Spökhistorier	☐ Språkkurser	☐ Storstil
☐ Storstil - deckare	☐ Surfplattor	☐ Svart	☐ Talböcker
☐ Talböcker - Deckare	☐ Talbok Plastficka	☐ Talbok Plastficka (S)	☐ Tecknade serier
☐ Temahylla	☐ Tidskrifter	☐ Tove Jansson-hyllan	☐ TV-spel

Jag vill ha ett foto på en katt!

I Kringla kan du söka i flera av Sveriges n

FÖREMÅL

Allt från arkeologiska till nutida föremål.

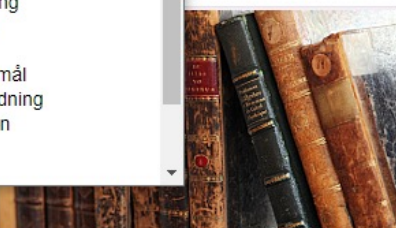
Just nu finns 3 712 435 föremål.

DOKUMENT

Kortkataloger och arkivhandlingar.

Just nu finns 1 168 462 dokument.

LITTERATUR

Böcker, tidskrifter och andra publikationer.

Just nu finns 66 146 publikationer.

Vad söker du?

Var?

Person/Organisation

När?

Från

Till

Titel på objekt

Id-nummer

Typ av objekt

Alla typer av objekt

- Alla typer av objekt
- Bearbetning/interaktiv resurs
- Berättelse
- Bok
- Byggnad
- Dokument
- Film/video
- Foto
- Grupp
- Historisk händelse
- Karta
- Konstverk
- Kulturlämning
- Kulturmiljö
- Ljud
- Objekt/föremål
- Objektavbildning
- Organisation
- Person
- Ritning

Källa

[Sök i karta](#)
[Detaljerad sök](#)
[Stäng](#)

kor, föremål och fotografier.

BYGGNADER

Allt från timmerstugor och gamla industrimiljöer till modern stadsbebyggelse.

Just nu finns 143 176 byggnader.


```

<owl:NamedIndividual rdf:about="http://kulturarvsdata.se/resurser/entitytype#photo">
  <rdf:type rdf:resource="http://kulturarvsdata.se/ksamsok#EntityType"/>
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://kulturarvsdata.se/resurser/entitysupertype#object"/>
  <ksamsok:name>Foto</ksamsok:name>
  <ksamsok:description>
    Information om fotografier. Underkategori till Fysiskt ting.
  </ksamsok:description>
  
```

Vad man kan göra med länkade data?

Selma Lagerlöf

Författare

Oversikt

Böcker

Filmer

Pjäser

Videor

https://sv.wikipedia.org/wiki/Selma_Lagerlöf

Selma Lagerlöf - Wikipedia

Selma Ottilia Lovisa Lagerlöf, född 20 november 1858 på Mårbacka i Östra Ämterviks församling i Värmland, död 16 mars 1940 på Mårbacka, var en svensk ...

Framstående verk: *Gösta Berlings saga* (189... Framstående priser: *Nobelpriset i litteratur* ...

Språk: svenska

Yrke: *Lärare, författare*

[Biografi](#) · [Studier och yrkesliv](#) · [Nobelpriset](#) · [Politiskt engagemang](#)

Andra har också frågat

Vad är Selma Lagerlöf mest känd för?

Vilka är Selma Lagerlöfs mest kända böcker?

Vilken sjukdom hade Selma Lagerlöf?

Vad ville Selma Lagerlöf säga med sina böcker?

Feedback

https://en.wikipedia.org/wiki/Selma_Lagerlöf

Selma Lagerlöf - Wikipedia

Selma Ottilia Lovisa Lagerlöf (/ˈlɑːɡərls.f, -ls.v/, US also /l-lʌv, -ləv/, Swedish: [ˈsɛ̌lˌma ˈlɔːɡɛˌlɔːv] (listen); 20 November 1858 – 16 March 1940) was ...

Notable awards: **Nobel Prize in Literature**; 1909 Nationality: Swedish

Occupation: Writer

Born: Selma Ottilia Lovisa Lagerlöf; 20 Nov...

[Life](#) · [Literary career](#) · [Awards and commemoration](#) · [Published works](#)

<https://www.selmalagerlof.org>

Selma Lagerlöf-sällskapet

Selma Lagerlöf (1858-1940) är en av Sveriges mest lästa och älskade författare och hennes verk har nått läsare långt utanför landets gränser.

Om

Selma Ottilia Lovisa Lagerlöf, född 20 november 1858 på Mårbacka i Östra Ämterviks församling i Värmland, död 16 mars 1940 på Mårbacka, var en svensk författare. Selma Lagerlöf var 33 år när hennes debutroman *Gösta Berlings saga* utgavs 1891, och som första kvinna tilldelades hon Nobelpriset i litteratur 1909. [Wikipedia](#)

Född: 20 november 1858, Mårbacka Minnesgård

Död: 16 mars 1940, Mårbacka Minnesgård

Syskon: [Johan Lagerlöf](#), [Gerda Lagerlöf](#), [Daniel Lagerlöf](#), [Johanna Maria Lagerlöf](#), [Anna Lagerlöf](#)

Föräldrar: [Louise Lagerlöf](#), [Erik Gustaf Lagerlöf](#)

Pjäser: *Dunungen: Lustspel i fyra akter*

Feedback

Böcker

Nils Holgersson 1906

Gösta Berlings saga 1891

Nils Holgerssons underba... 1906

Mårbacka 1922

Filmer

En förtrollad pojke 1955

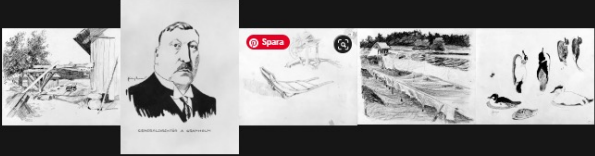
Gösta Berlings saga 1924

Korkarlen 1921

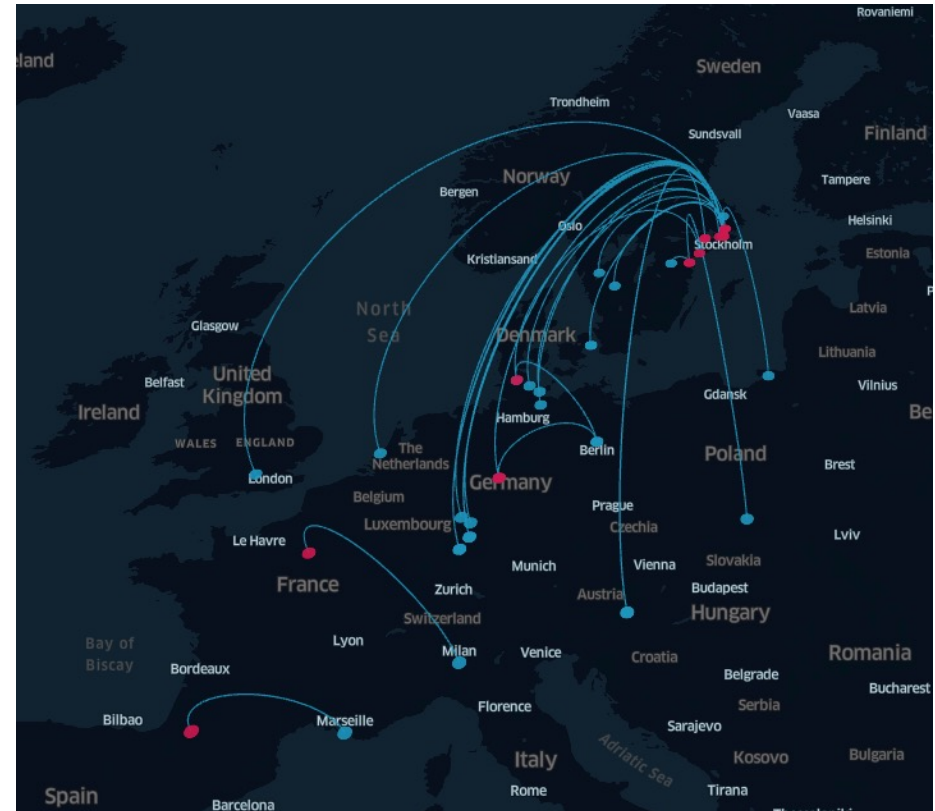
Nils Holgerssons underba... 1962

Hilding Nyman ▾

Nationalmuseum, 5 av 26 ↻

Statens historiska museer, 5 av 13 ↻

<https://byabbe.se/datadriven-samlingsforskning>

Varför jobba med länkade data?

Demokratisera tillgången till data och information (i och med att vi öppnad upp den)

Hitta gemensamma drag i våra data

Skapa sammanlänkningar mellan data som idag finns i silos

Datorer kan hjälpa oss att bearbeta data på ett sätt som inte tidigare varit möjligt och hjälpa oss att förstå världen bättre.

Hjälpa användarna att hitta rätt.

Göra så att era data lättare hittas.

Fokusera på era unika data utan att behöva hantera och lagra data som andra äger och förvaltar. Ex. platser eller personposter.

Ni får själva tillbaka mer data och information än vad ni har i era egna system.

Minimera registreringsarbetet när data redan är länkad, ex platser.

*Paketsorteringsmaskin å huvudpostkontoret i Kyoto, Japan.
Postmuseum, Public Domain*

← → ↻ geonames.org/2702044/kanna.html

★ Bookmarks MyWorkDrive Web... Digitalt data_strat K-samsök Europeana Informationsförvalt... Backlog | Personlig... Common Culture CC Search prototype Ir

GeoNames About Browse Download API Help Paris, Mount Everest, New York 🔍 ✕ +

Kånna - to view map click on map icon in bottom toolbar. (we need to reduce the cost for the map views) ✕

📍 Feature 👤 Hierarchy 📄 History 🏷️ Tags 📄 Alternate names

id 2702044

name Kånna (preferably english or international name)

class city, village,... (P) ⬇️ ⬆️

code populated place (PPL) ⬇️ ⬆️

elevation m.

population 324

public tags

timezone Europe/Stockholm (SE) ⬇️ ⬆️

alternate countries (additional country codes for toponyms belonging to multiple countries, comma separated)

✓ ✕

← → ↻ geonames.org/2702044/kanna.html

★ Bookmarks MyWorkDrive Web... Digitalt data_strat K-samsök Europeana Informationsförvalt... Backlog | Personlig... Common Culture CC Search prototype Info

GeoNames About Browse Download API Help Paris, Mount Everest, New York 🔍 ✕ +

Kånna - to view map click on map icon in bottom toolbar. (we need to reduce the cost for the map views) ✕

📍 Feature 👤 **Hierarchy** 📄 History 🏷️ Tags 📄 Alternate names

Administrative hierarchy Parents Children

country Sweden (SE) ⬇️ ⬆️

adm1 Kronoberg (12) ⬇️ ⬆️

adm2 Ljungby Municipality (0781) ⬇️ ⬆️

adm3 no admin3 ⬇️ ⬆️

adm4 no admin4 ⬇️ ⬆️

adm5 no admin5 ⬇️ ⬆️

✓ ✕

Första steget

Ta del av hur andra gjort.

Lär er med och engagera er i befintliga nätverk som jobbar med länkad data.

Jobba strukturerat med att kvalitetshöja era egna data.

Börja med det enkla och det som är relevant för just er.

Testa att börja skapa länkar till ett vokabulär.

Gör inte allt på en gång.

Gör det gärna tillsammans med andra.

Börja fundera på om ni kan mäta användning och framgång på ett annat sätt.

*Yrkesskolan, interiör, matlagning,
Örebro läns museum, Public Domain*

Digisam

Vägledande principer

för arbetet med digitalt kulturarv

Digisam

Vägledning till ett sammanlänkat kulturarv

Digisam

Rekommendation för öppna data

Vad skulle Riksantikvarieämbetet kunna hjälpa till med?

Kompetensutveckling inom länkad data och semantisk webb

Stöd till chefer och styrande funktioner

Omvärldsbevakning inom ämnet

Lyfta fram exempel på hur andra gjort

Verktyg och resurser

En kvinna får hjälp av en kvinna att lyfta in sin barnvagn på stadsbussen, Örebro läns museum, Public Domain